

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 175/2018-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Troščákom, advokátska kancelária, Hlavná 50, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 421/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 421/2011 porušené boli.

2. [REDAKČIA] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. ■■■■■ priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov), ktorú je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný vyplatiť na účet advokáta Mgr. Petra Troščáka, advokátska kancelária, Hlavná 50, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 175/2018-9 z 22. marca 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť ■■■■■ (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 421/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynuli jednotlivé úkony vykonané v predmetnej veci a taktiež tieto skutočnosti:

„... Sťažovateľka dňa 22. 11. 2011 prostredníctvom právnej zástupkyne podala návrh na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Toto konanie je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5C/421/2011. ...

Predmetné konanie nie je doteraz právoplatne skončené.

... odo dňa 22.11.2011 je na základe návrhu sťažovateľky na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5C/421/2011 vedené konanie o vyporiadanie bezpodielového

spoluvlastníctva manželov, ktoré do dnešného dňa nebolo právoplatne skončené a nebolo v ňom doteraz vydané ani jedno meritórne rozhodnutie.

Pritom uvedená vec patrí do štandardnej agendy všeobecných súdov.

Podľa názoru sťažovateľky, z doposiaľ uvedených skutočností a prehľadu vykonaných úkonov, nepochybne vyplýva, že v predmetnom konaní dochádza k prietahom, s poukazom na to, že nie je právoplatne skončené ani po viac ako 5 a pol roku, pričom za toto dlhé obdobie nebolo vydané ani jedno meritórne rozhodnutie.

Sťažovateľka je presvedčená o tom, že konanie Okresného súdu Vranov nad Topľou nesmeruje k odstráneniu jej právnej neistoty, teda k právoplatnému skončeniu sporu, ale súd svojim neefektívnym postupom konanie nedôvodne predlžuje a oddiaľuje tým poskytnutie právnej istoty rozhodnutej veci sťažovateľke. Neprimeraná dĺžka konania pritom nie je odôvodnená právnou a ani faktickou zložitou veci alebo správaním sťažovateľky.

... Sťažovateľka si dovoľuje upriamiť pozornosť na to, že znalecký posudok č. 7/2013 zo dňa 5.3.2013 vypracovaný znalcom [REDAKOVANÉ] bol Okresnému súdu Vranov nad Topľou doručený dňa 7.3.2013. Od tohto momentu, teda odo dňa 7.3.2013 až do dňa 18.6.2015, kedy bolo nariadené pojednávanie na deň 14.7.2015 (čo vyplýva z predvolania sp. zn. 5C/421/2011 zo dňa 18.6.2015), Okresný súd Vranov nad Topľou nevykonal žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci.

Je tak zrejmé, že Okresný súd Vranov nad Topľou nevykonal ani jedno pojednávanie za toto viac ako 2-ročné obdobie, čím je toto obdobie konania poznačené extrémnymi prietahmi spôsobenými nečinnosťou súdu a vykonávaním len jednoduchých úkonov (v podobe preposielaní výziev a podaní), ktoré nesmerovali k rozhodnutiu vo veci.

Potrebné je poukázať na to, že Okresný súd Vranov nad Topľou pristúpil k nariadeniu pojednávania na deň 14.7.2015 (čo vyplýva z predvolania sp. zn. 5C/421/2011 zo dňa 18.6.2015) až po tom, čo dňa 6.5.2015 sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne podala sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní.

Druhé pojednávanie v predmetnej veci bolo vykonané až dňa 14.7.2015, čo znamená, že bolo vykonané po uplynutí doby takmer 3 rokov od prvého pojednávania (ktoré bolo vykonané dňa 17.8.2012), pričom v tomto takmer 3-ročnom období boli realizované len

jednoduché úkony v súvislosti so znaleckým dokazovaním ohľadom stanovenia trhovej hodnoty nehnuteľnosti.

Po tomto druhom pojednávaní, ktoré Okresný súd vo Vranove nad Topľou viedol tak, aby smerovalo k rozhodnutiu vo veci, bolo následne vo veci nariadených a vykonaných viacero pojednávanií, pričom tieto nesmerovali k rozhodnutiu vo veci, boli Okresným súdom Vranov nad Topľou odročované bez akéhokoľvek zákonného dôvodu, čo sa prejavilo najmä pri odročení pojednávania nariadeného na deň 8.3.2016, keďže odporcovi bol tento termín oznámený na predchádzajúcom pojednávaní konanom dňa 12.1.2016, pričom odporca podaním zo dňa 3.3.2016 požiadal o odročenie z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, kde prílohou tohto podania bolo predvolanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 7C/26/2016 zo dňa 25.2.2016, ktoré bolo odporcovi doručené až dňa 2.3.2016, čo je viditeľné z odtlačku pečiatky odporcu (ako advokáta vykonávajúceho advokátsku prax).

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 8.3.2016 vyplýva, že Okresný súd Vranov nad Topľou vyhovel žiadosti odporcu o odročenie pojednávania, pričom je zrejmé, že pre takýto postup Okresného súdu Vranov nad Topľou neexistoval zákonný dôvod, pretože v zmysle ustálenej súdnej praxe nie je možné odročiť z dôvodu kolízie to pojednávanie, o ktorom sa účastník dozvedel neskôr, preto mal Okresný súd Vranov nad Topľou nevyhovieť žiadosti odporcu o odročenie s tým, že o kolidujúcom úkone na Okresnom súde Rimavská Sobota sa dozvedel neskôr ako o pojednávaní v tejto veci, a preto mal žiadať o odročenie úkonu na Okresnom súde Rimavská Sobota.

K pojednávaniu konanému dňa 19.4.2016, na ktorom došlo k vyhláseniu uznesenia o prerušení konania na základe návrhu účastníkov, sťažovateľka uvádza, že sa tak stalo v dôsledku návrhu zo strany Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý je zachytený aj v zápisnici o tomto pojednávaní, pričom Okresný súd Vranov nad Topľou nemal žiadnu zákonnú povinnosť s poukazom na ust. § 5 O. s. p. poučovať o možnosti prerušenia konania, pretože sťažovateľka bola zastúpená právnou zástupkyňou a odporca je advokátom.

Zatiaľ posledné, v poradí už šieste pojednávanie sa uskutočnilo dňa 5.4.2017, pričom postup Okresného súdu Vranov nad Topľou na tomto pojednávaní nesmeroval k rozhodnutiu vo veci.

Keďže Okresný súd Vranov nad Topľou odročil posledné pojednávanie až na deň 31.7.2017, teda o takmer 4 mesiace, je zrejmé, že naďalej pretrvávajú zbytočné prieťahy

v tomto konaní, obzvlášť s prihliadnutím na to, že okresný súd si musí byť vedomý toho, že predmetná vec nie skončená ani po viac ako 5 a pol roku od začatia konania.

... Sťažovateľka považuje za primerané, aby jej bolo v tejto veci priznané finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 €, pretože usporiadanie majetkových pomerov po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov je pre ňu významné z hľadiska organizácie vlastných záležitostí do budúcnosti (bývanie a iné), pričom tento stav neistoty pretrvávajúci viac ako 5 a pol roka jej spôsobuje čoraz intenzívnejší stav beznádeje a nespravodlivosti.“

2.1 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti náležom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky

- na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, a

- na prejednanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

bolo postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou vo veci sp. zn. 5C/421/2011 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Vranov nad Topľou konal vo veci sp. zn. 5C/421/2011 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Vranov nad Topľou pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 €.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou listom č. k. Spr 1018/2018-19 z 2. mája 2018, ku ktorému bolo pripojené aj vyjadrenie zákonného sudcu, a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 29. mája 2018.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„... Vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/421/2011 sa žalobkyňa domáha proti žalovanému vyporiadania BSM zaniknutého rozvodom manželstva.

Vec napadla na Okresný súd Vranov nad Topľou dňa 23.11.2011 sudkyňi JUDr. Eve Berešovej. Následne v súvislosti s odchodom tejto zákonnej sudkyne do dôchodku bola vec prerozdelená a napadla dňa 1.2.2013 JUDr. Martinovi Kopinovi. Následne bola vec v súvislosti so sťažou menovaného sudcu na Krajskom súde v Prešove od 01.06.2016 do 31.07.2017 prerozdelená a pridelená bola sudkyňi JUDr. Andrei Zolotovej do 01.06.2017, kedy bola vec opätovne vrátená pôvodnému sudcovi JUDr. Martinovi Kopinovi, ktorý ju naďalej vybavuje...

-skutková a právna zložitosť sporu

Ide o skutkovo a právne náročnú vec o vyporiadanie BSM. Predmetom vyporiadania sú okrem iného umelecké diela, kde je ťažké určiť ich hodnotu; nehnuteľnosť s vyššou hodnotou, ktorej znalcom ohodnotená cena ako i výška investície do jej rekonštrukcie počas trvania manželstva je napádaná sťažovateľkou; do BSM patrí viaceró hnutel'nych vecí, vrátane áut, kde sa strany sporia o to, či vôbec patria do BSM...

-prekážky postupu v konaní podľa § 107 a nasl. OSP

K tomuto uvádzame, že k strate spôsobilosti byť účastníkom konania v tejto právnej veci nedošlo, ide o konanie o vyporiadanie BSM. Vec bola uznesením zo dňa 19.04.2016, č.k. 5C/421/2011-162 prerušená podľa ust. § 110, 111 OSP z dôvodu, že to zhodne navrhli obaja účastníci konania. Dňa 24.11.2016 bol na súd podaný návrh na pokračovanie v konaní.

-k prieťahom, ktoré podľa názoru súdu spôsobili sťažovateľka

K tejto otázke uvádzam, že samotná sťažovateľka svojím konaním prispela k dĺžke trvania sporu a na odročovaní pojednávaní, nakoľko opakovane na jej žiadosť boli jednotlivé pojednávania odročované za účelom vyriešenia sporu mimosúdne a zmierom, z týchto dôvodov bolo aj preto konanie prerušené, tak ako je to podrobne uvedené v písomnom vyjadrení zákonného sudcu. Teda za hlavný dôvod trvania konania súd považuje správanie samotných strán sporu, ktorí po celú dobu konania, deklarovali snahu (hlavne z iniciatívy sťažovateľky) o riešenie sporu mimosúdnym zmierom. Z tohto dôvodu bolo preto konanie aj prerušené. Spočiatku strany deklarovali snahu predať nehnuteľnosť

a následne sa mimosúdne vyrovnat', neskôr snahu sa mimosúdne dohodnúť aspoň v častiach predmetu konania...

-prieťahy, ktoré boli spôsobené súdom ak pripúšťate, že k nim došlo

Uvádzame, že podľa názoru súdu po preskúmaní spisu k prieťahom v konaní nedošlo.

Úkony súdu boli vykonávané v rozmedzí 1 až 4 mesiacov.

-záver, či zistené prieťahy považujete za zbytočné

K tejto požiadavke sa nevyjadrujeme, pretože sa domnievame, že k prieťahom v konaní pre súdom nedošlo.

-iné okolnosti, ktoré mali podľa Vášho názoru vplyv na prieťahy v konaní, okrem otázok zaťaženia súdov a organizácie práce

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti vyberá a poukazuje len na určité procesné úkony súdu, návrhy na odročenie pojednávania iniciované žalovaným no sama opakovane žiadala niektoré pojednávania odročiť. Je potrebné komplexne hodnotiť všetky úkony a postup súdu. Je potrebné zohľadniť, že súd má v zmysle zákona viesť strany v konaní k zmierlivému vyriešeniu sporu.

Pre úplnosť dodávame, že tunajší súd je dlhodobo poddimenzovaný, čo má výrazný vplyv na zaťaženosť sudcov a vybavovanie vecí. Mesačný nápad vecí na sudcu civilného úseku je cca nad 40 vecí a sudcovia napriek vysokým výkonom, keďže mesačne rozhodnú a vybavajú aj 40 vecí, majú stále nerozhodnutých v senáte cca 400 vecí. Okresný súd Vranov nad Topľou opakovane žiadal o zvýšenie počtu sudcov ako aj vyšších súdnych úradníkov, o čom v prílohe predkladáme žiadosti adresované Ministerstvu spravodlivosti SR, ktorým doposiaľ nebolo vyhovené. Poukazujeme na vysoký nápad nových vecí na jedného sudcu, napr. v roku 2017 je to vo všetkých agendách 919 vecí s tým, že v hlavných agendách je nápad 412 vecí. Jeden sudca v priemere vybavil 435 vecí pri počte 11 sudcov. Pre porovnanie Okresný súd Piešťany má nápad aj vybavenosť vecí takmer o polovicu nižšiu, pri počte sudcov vo výkone 14. Nápad vecí na jedného sudcu je v hlavných agendách 233 vecí a vybavených 289 vecí. Už z tohto jedného príkladu je nepochybné, že zaťaženosť tunajšieho súdu je podstatne vyššia. Je to podobné aj v porovnaní s inými súdmi, ako je zrejmé z výsledkov okresných súdov za rok 2017, zverejnených na stránke Ministerstva spravodlivosti SR.

Po odchode sudkyne, ktorá reálne bola v stave sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou JUDr. Ľubov Vargovej na Okresný súd Humenné súčinnosťou od 01.01.2017, bol znížený počet sudcov na tunajšom súde namiesto toho, aby bolo okresnému súdu ponechané uvedené miesto sudcu.

Je potrebné tiež uviesť, že po smrti sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ], ktorá vybavovala civilnú agendu v roku 2015 tunajší súd nedostal za uvedenú sudkyňu náhradu cca dva roky, čo sa prejavilo pri vybavovaní nápadu vecí v civilnej agende ako aj náhradu za sudcu [REDAKOVANÉ] po jeho odchode do dôchodku. Až v roku 2017 bol tunajší súd posilnený o dvoch sudcov t.j. až po dvoch rokoch od odídenia Dr. [REDAKOVANÉ] a Dr. [REDAKOVANÉ]. Počas celého obdobia zostávajúci sudcovia vybavovali agendu aj po odídených sudcoch, čo výrazne zvýšilo ich pracovné zaťaženie. Navyše v období od 01.06.2016 do 31.05.2017 bol JUDr. Kopina pridelený na stáž na KS v Prešove a v tomto období bolo vo výkone Okresného súdu Vranov n. T. oproti plánovanému stavu o jednu tretinu sudcov menej. Menovaný sudca okrem trestnej agendy vybavoval aj civilnú, pričom jeho spisy 337 vecí boli do jeho vrátenia zo stáže prerozdelené medzi ostatných sudcov vybavujúcich civilnú agendu. Všetky veci menovaného sudcu nebolo možné za daného personálneho stavu a počtu spisov v jednotlivých senátoch vybaviť...

Sudca, ktorému bola táto právna vec pridelená vybavuje viaceré agendy a to agendu T, C, Csp, Pc, v ktorých sa snaží konať priebežne s prihliadnutím na množstvo vecí v senáte, ako je to vyššie uvedené ako aj s prihliadnutím na to, že vybavuje rôzne agendy.

Uvedená právna vec je sledovaná kanceláriou predsedu súdu až do jej právoplatného vybavenia a každé tri mesiace podáva zákonný sudca správy o stave konania a vykonaných úkonoch.

Zároveň oznamujeme, že súhlasíme s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady SR číslo 38/1993 Z. z. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti...“

3.2 Zákonný sudca v napadnutom konaní JUDr. Martin Kopina uviedol chronológiu úkonov vykonaných v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„... Vec napadla na Okresný súd Vranov nad Topľou dňa 23.11.2011. Mne bola vec pridelená po mojom nástupe na Okresný súd Vranov nad Topľou 1.2.2013 (na ktorý som

bol preložený z Okresného súdu Humenné) prerozdelením z iného senátu dňa 12.2.2013, preto mi k namietaným priet'ahom v uvedenom konaní predchádzajúcim tomuto dátumu neprislúcha sa vyjadrovať.

Po mojom nástupe na Okresný súd Vranov nad Topľou (1.2.2013) som bol určený ako sudca pre agendu C aj T. Okamžite po mojom nástupe mi z iných senátov bolo prerozdelených v C senáte 330 vecí, z toho 56 už reštančných nad 1 rok (táto vec už vtedy bola jednou z nich), 8 nad 2 roky, 4 nad 3 roky, 5 nad 4 roky a 5 nad 5 rokov. Ďalej v T registri, kde som bol tiež po nástupe určený ako sudca, mi bolo pri nástupe prerozdelených 11 vecí, z toho 9/10 reštančných (nad 6 mesiacov). Zároveň mi bol pri nástupe na súd spustený plný nápad v C agende a súvisiacich podagendách a čiastočný nápad v agende T a súvisiacich podagendách. V júli 2014 mi po dlhodobo práceneschopnom kolegovi, ktorý ukončil funkciu sudcu bolo prerozdelených ďalších 66 vecí registra T, z toho väčšina reštančných. Zároveň mi bol spustený plný nápad v agende T a súvisiacich podagendách (v danom čase na súde pôsobili iba dvaja sudcovia agendy T vrátane mňa) a zastavený nápad v agende C.

Vzhľadom na uvedené, v záujme plynulého konania vo všetkých pridelených veciach, t.j. ako prerozdelených, tak i neskôr napadnutých, som potreboval istý čas na riadne naštudovanie vecí a vykonanie úkonov smerujúcich k meritórnemu rozhodnutiu vecí.

... Na základe Opatrenia predsedu súdu č. 15/2014, 1SprO 656/2014 bol spis, po tom, čo mi ako konajúcemu sudcovi boli v júli 2014 prerozdelené T spisy dlhodobo chorého kolegu (vid' vyššie) prerozdelený dňa 24.7.2014 inej sudkyňi. Na základe následného Opatrenia predsedu súdu č. 17/2014, 1SprO 682/2014 mi bol spis 30.7.2014 vrátený.

... 3.3.2016 žalovaný, ktorý vykonáva advokáciu, oznámil súdu kolíziu s pojednávaním na Okresnom súde Rimavská Sobota. Zároveň oznámil, že dňa 29.1.2016 sa stretol s PZ žalobkyne v jej kancelárii ohľadom snahy o uzavretie zmieru. 2.3.2016 jej zaslal ďalší návrh na zmier a navrhol jej stretnutie 7.3.2016 (t.j. deň pred vytýčeným termínom pojednávania). V podaní zároveň uvádza, že o tomto (advokátskej kolízii) informoval PZ žalobkyne. Súd o týchto skutočnostiach telefonicky informoval žalobkyňu. 8.3.2016 bolo vykonané pojednávanie. Tvrdenie sťažovateľky, že toto pojednávanie bolo odročené bez zákonného dôvodu je zavádzajúce. Pojednávanie sa konalo, ale nikto sa naň nedostavil. Ak by sa žalobkyňa - sťažovateľka na pojednávanie dostavila a trvala na tom,

aby sa pojednávanie konalo, súd by jej zrejme vyhovel. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že žalovaný sa o dôvode advokátskej kolízie dozvedel neskôr ako o termíne pojednávania v tejto veci. Sťažovateľka (jej PZ) tu však nerozlišuje, že v tomto konaní žalovaný nevystupuje ako advokát, resp. právny zástupca procesnej strany, ale ako samotná procesná strana - fyzická osoba a žiadosť o odročenie neodôvodnil len kolíziou, ale i prebiehajúcimi rokovaniami ohľadom uzavretia zmieru. Napokon, súd dňa 8.3. 2016 pojednávanie vykonal. Dôvodom odročenia bola predovšetkým neprítomnosť strán bez udelenia ich súhlasu s konaním v ich neprítomnosti.

... Od 1.6.2016 do 31.5.2017 som bol dočasne pridelený na Krajský súd v Prešove. Z uvedeného dôvodu spis dňa 7.6.2016 prerozdelený inej sudkyňi... Po mojom návrate zo stáže na KS v Prešove mi bol spis opätovne pridelený 1.6.2017.

... Ide o skutkovo i právne zložitý spor o vyporiadanie BSM. Predmetom vyporiadania sú o.i. umelecké diela, kde je ťažké určiť ich hodnotu; nehnuteľnosť s vyššou hodnotou, ktorej znalcom ohodnotená cena ako i výška investície do jej rekonštrukcie počas trvania manželstva je napádaná sťažovateľkou; viacero hnutel'ných vecí, vrátane áut, kde sa strany sporia o to, či vôbec patria do BSM.

Okrem uvedeného, za prvoradý dôvod trvania konania súd považuje po celú dobu konania oboma stranami, a to často i z iniciatívy sťažovateľky, deklarovanú snahu o riešenie sporu mimosúdny' m z mierom, z dôvodu ktorého bolo konanie aj prerušené... Spočiatku strany deklarovali snahu predať nehnuteľnosť a následne sa mimosúdne vyrovnáť, neskôr snahu sa mimosúdne dohodnúť aspoň v častiach predmetu konania. Napokon k dĺžke konania prispieva i nadmerná zaťaženosť konajúceho sudcu pôsobiaceho v agendách C i T spôsobená dlhodobou personálnou poddimenzovanosťou tunajšieho súdu pokiaľ ide o sudcov, vyšších súdnych úradníkov i administratívnych pracovníkov.“

3.3 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu a zákonného sudcu v posudzovanom konaní zaujal takéto stanovisko:

«... Sťažovateľka v prvom rade poukazuje na to, že vyjadrenie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. Spr/1018/2018 zo dňa 2.5.2018 je dosť stručné, pričom sa odvoláva na priložené vyjadrenie sudcu JUDr. M. Kopinu zo dňa 23.4.2018, pričom vo svojej podstate popiera existenciu akýchkoľvek pried'ahov spôsobených Okresným súdom

Vranov nad Topľou, kde aj napriek tomu sa obsiahlo venuje otázke (problematike) „... že tunajší je dlhodobo poddimenzovaný, čo má výrazný vplyv na zaťaženosť sudcov a vybavovanie vecí.“

Okresný súd Vranov nad Topľou vo vyjadrení sp. zn. Spr/1018/2018 zo dňa 2.5.2018 tvrdí, že predmetná vec (vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov) je skutkovo a právne náročná, čo odôvodňuje tým, že „Predmetom vyporiadania sú okrem iného umelecké diela, kde je ťažké určiť ich hodnotu: nehnuteľnosť s vyššou hodnotou, ... do BSM patrí viacero hnutel'ných vecí, vrátane áut, kde sa strany sporia o to, či vôbec patria do BSM.“

Sťažovateľka dáva do pozornosti, že v zmysle konštantnej rozhodovacej praxe ústavného súdu sú spory týkajúce sa vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov považované za veci, ktoré patria do štandardnej agendy všeobecných súdov, ktoré sa nevyznačujú skutkovou a ani právnou zložitou.

... Sťažovateľka zvyrazňuje, že v predmetnej veci... ani len nevyvstala nutnosť vykonať viacnásobné znalecké dokazovanie, pretože na nehnuteľnosť bol vyhotovený len jeden znalecký posudok, a to znalecký posudok č. 7/2013 zo dňa 5.3.2013 vypracovaný znalcom [REDACTED], ktorý bol Okresnému súdu Vranov nad Topľou doručený dňa 7.3.2013, preto v predmetnej veci úplne absentuje skutková zložitou.

Pokiaľ Okresný súd Vranov nad Topľou spomína umelecké diela, pri ktorých je ťažké určiť ich hodnotu, sťažovateľka k tomu uvádza, že k umeleckým dielam (3 obrazom) nebolo v priebehu konania vykonávané žiadne, a už vôbec nie odborné alebo znalecké dokazovanie, pretože na pojednávaní konanom dňa 5.4.2017 došlo k zhodnému vyjadreniu strán o tom, aká je hodnota týchto 3 obrazov a komu budú prikázané do výlučného vlastníctva (ich konkrétne rozdelenie).

Sťažovateľka dáva do pozornosti, že predmet vyporiadania bol relatívne úzky, pretože okrem jednej nehnuteľnosti (rodinný dom s príslušenstvom) a príľahlých pozemkov, 3 obrazov, 2 motorových vozidiel, spálne, neboli predmetom vyporiadania žiadne ďalšie hnutel'né veci, ale predmetom vyporiadania boli už len záväzky z 2 úverových zmlúv.

Ak by v predmetnej veci neboli žiadne prieťahy, ako to tvrdí Okresný súd Vranov nad Topľou vo vyjadrení sp. zn. Spr/1018/2018 zo dňa 2.5.2018, potom by predsedníčka tohto súdu nemala žiaden dôvod sledovať túto vec až do jej právoplatného vybavenia a zákonný

sudca JUDr. M. Kopina by jej nemusel každé 3 mesiace podávať správy o stave konania a vykonaných úkonoch.

Sudca JUDr. M. Kopina vo svojom vyjadrení zo dňa 23.4.2018 okrem chronológie vykonaných úkonov konštatuje:

A. že predmetná vec (vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov) je skutkovo a právne náročná, čo odôvodňuje tým, že „Predmetom vyporiadania sú okrem iného umelecké diela, kde je ťažké určiť ich hodnotu; nehnuteľnosť s vyššou hodnotou, ... do BSM patrí viacero hnutel'ných vecí, vrátane áut, kde sa strany sporia o to, či vôbec patria do BSM.“

Vo vz'ahu k tomu s'ťažovateľka poukazuje na svoju vyššie uvedenú argumentáciu.

B. deklarovaná snaha oboch strán, často aj z iniciatívy s'ťažovateľky, skončiť konanie mimosúdnym zmirom.

S'ťažovateľka snahu o dosiahnutie zmiaru deklarovala a aj vážne mienila, pretože takúto snahu o dosiahnutie zmiaru od začatia konania deklaroval žalovaný, kde sa však postupne ukázalo, že žalovaný snahu o dosiahnutie zmiaru od začatia konania len slovne deklaroval, avšak jeho skutočné konanie a taktika spočívali v tom, že sa bude snažiť konanie čo najviac predlžovať a oddaľovať meritórne rozhodnutie vo veci. Čo robil okrem iného aj podávaním bezdôvodných žiadostí o odročenie, podávaním rozsiahlych vyjadrení tesne pred pojednávaním, aby sa s'ťažovateľka s nimi nemohla oboznámiť ešte pred začatím pojednávania, a inými obštrukciami, pričom s'ťažovateľka Okresnému súdu Vranov nad Topľou vytýka to, že proti takémuto obštrukčnému konaniu žalovaného žiadnym zákonom predvídaným spôsobom nezasiahol, napr. v podobe uloženia poriadkovej pokuty, nevyhoveniu žiadosti o odročenie pojednávania a pod., teda nepostupoval efektívne a účinne tým, že využíval všetky prostriedky určené na zabezpečenie rýchlosti a hospodárnosti konania, čím umožnil neprímeranú dĺžku konania...

C. napokon k dĺžke konania prispieva i nadmerná zaťaženosť konajúceho sudcu pôsobiaceho v agendách C i T spôsobená dlhodobou personálnou poddimenzovanosťou tunajšieho súdu pokiaľ ide o sudcov, vyšších súdnych úradníkov i administratívnych pracovníkov.

S'ťažovateľka dáva do pozornosti, že v zmysle konštantnej rozhodovacej praxe ústavného súdu nedostatočné personálne obsadenie a množstvo napadnutých vecí na

okresnom súde nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní...

Sťažovateľka oznamuje Ústavnému súdu SR, že Okresný súd Vranov nad Topľou v predmetnej veci skutočne meritórne rozhodol na pojednávaní konanom dňa 22.5.2018, ako to Okresný súd Vranov nad Topľou výslovne deklaroval vo vyjadrení sp. zn. Spr/1018/2018 zo dňa 2.5.2018 a aj vyjadrení sudcu JUDr. M. Kopinu zo dňa 23.4.2018.

Uvedené je však podľa názoru sťažovateľky potrebné dať do tej súvislosti, že Okresný súd Vranov nad Topľou sa z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 175/2018 zo dňa 22.3.2018, ktorým bola sťažnosť sťažovateľky prijatá na ďalšie konanie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/421/2011, dozvedel o tom, že predmetnú sťažnosť sťažovateľka podala už dňa 24.4.2017 a že zároveň pre jej opodstatnenosť bola prijatá na ďalšie konanie.

Pritom Okresný súd Vranov nad Topľou pojednávanie nariadené na deň 20.3.2018 odročil na základe žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov (dočasná pracovná neschopnosť), kde pri chronológii úkonov je nesprávne (resp. nepresne) uvedené, že dňa 20.3.2018 bolo vykonané pojednávanie. Sťažovateľka zvyrazňuje, že dňa 20.3.2018 nebolo vykonané žiadne pojednávanie vo veci.

Z predvolania sp. zn. 5C/421/2011 zo dňa 2.5.2018 vyplýva, že Okresný súd Vranov nad Topľou nariadil ďalšie pojednávanie na deň 22.5.2018, pričom je zrejmé, že k jeho nariadeniu došlo až dňa 2.5.2018.

Rovnako aj pojednávanie nariadené na deň 22.5.2018 žiadal žalovaný odročiť na základe jeho žiadosti o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov (ďalšie trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti), avšak práve v tomto jedinom prípade Okresný súd Vranov nad Topľou nevyhovel žiadosti žalovaného, pojednávanie nariadené na deň 22.5.2018 vykonal a vyhlásil na ňom meritórne rozhodnutie.

Na vyhlásenie prvého meritórneho rozhodnutia vo veci tak sťažovateľka čakala takmer 7 rokov.

... sťažovateľka nepovažuje za potrebné poukazovať na všetky jednotlivé obdobia nečinnosti (resp. nesprávnej a neefektívnej činnosti) Okresného súdu Vranov nad Topľou v predmetnej veci, avšak stručne zvýrazní len tie najpodstatnejšie.

Sťažovateľka upriamuje pozornosť na to, že znalecký posudok č. 7/2013 zo dňa 5.3.2013 vypracovaný znalcom [REDAKOVANÉ] bol Okresnému súdu Vranov nad Topľou doručený dňa 7.3.2013. Od tohto momentu, teda odo dňa 7.3.2013 až do dňa 18.6.2015, kedy bolo nariadené pojednávanie na deň 14.7.2015 (čo vyplýva z predvolania sp. zn. 5C/421/2011 zo dňa 18.6.2015), Okresný súd Vranov nad Topľou nevykonal žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci, s výnimkou jednoduchých úkonov v podobe preposielaní výziev a podaní, ktoré však nesmerovali k rozhodnutiu vo veci.

Je tak zrejmé, že Okresný súd Vranov nad Topľou nevykonal ani jedno pojednávanie za toto viac ako 2-ročné obdobie, čím je toto obdobie konania poznačené extrémnymi prieťahmi spôsobenými nečinnosťou súdu a vykonávaním len jednoduchých úkonov (v podobe preposielaní výziev a podaní), ktoré nesmerovali k rozhodnutiu vo veci.

Aj z chronológie úkonov uvedených vo vyjadrení sudcu JUDr. M. Kopinu zo dňa 23.4.2018 vyplývajú ďalšie zbytočné prieťahy, napr. odo dňa 7.3.2013, kedy bol Okresnému súdu Vranov nad Topľou doručený znalecký posudok č. 7/2013 zo dňa 5.3.2013 vypracovaný znalcom [REDAKOVANÉ], až do dňa 15.5.2013 trvalo Okresnému súdu Vranov nad Topľou odoslať tento znalecký posudok na vyjadrenie účastníkom.

Je tak zrejmé, že vykonanie jednoduchého úkonu v podobe preposlania znaleckého posudku s výzvou na vyjadrenie účastníkom trvalo viac ako 2 mesiace.

Potrebné je poukázať na to, že Okresný súd Vranov nad Topľou pristúpil k nariadeniu pojednávania na deň 14.7.2015 (čo vyplýva z predvolania sp. zn. 5C/421/2011 zo dňa 18.6.2015) až po tom, čo dňa 6.5.2015 sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne podala sťažnosť na prieťahy v predmetnom konaní.

Druhé pojednávanie v predmetnej veci bolo vykonané až dňa 14.7.2015, čo znamená, že bolo vykonané po uplynutí doby takmer 3 rokov od prvého pojednávania (ktoré bolo vykonané dňa 17.8.2012), pričom v tomto takmer 3-ročnom období boli realizované len jednoduché úkony v súvislosti so znaleckým dokazovaním ohľadom stanovenia trhovej hodnoty nehnuteľnosti.

Po tomto druhom pojednávaní, ktoré Okresný súd vo Vranove nad Topľou viedol tak, aby smerovalo k rozhodnutiu vo veci, bolo následne vo veci nariadených a vykonaných viacero pojednávanií, pričom tieto nesmerovali k rozhodnutiu vo veci, boli Okresným súdom Vranov nad Topľou odročované bez akéhokoľvek zákonného dôvodu, čo sa prejavilo najmä pri odročení pojednávania nariadeného na deň 8.3.2016, keďže žalovanému bol tento termín oznámený na predchádzajúcom pojednávaní konanom dňa 12.1.2016, pričom žalovaný podaním zo dňa 3.3.2016 požiadal o odročenie z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, kde prílohou tohto podania bolo predvolanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 7C/26/2016 zo dňa 25.2.2016, ktoré bolo žalovanému doručené až dňa 2.3.2016, čo je viditeľné z odtlačku pečiatky odporcu (ako advokáta vykonávajúceho advokátsku prax).

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 8.3.2016 vyplýva, že Okresný súd Vranov nad Topľou vyhovel žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania, pričom je zrejmé, že pre takýto postup Okresného súdu Vranov nad Topľou neexistoval zákonný dôvod, pretože v zmysle ustálenej súdnej praxe nie je možné odročiť z dôvodu kolízie to pojednávanie, o ktorom sa účastník (resp. právny zástupca) dozvedel neskôr, preto mal Okresný súd Vranov nad Topľou nevyhovieť žiadosti žalovaného o odročenie s tým, že o kolidujúcom úkone na Okresnom súde Rimavská Sobota sa dozvedel neskôr ako o pojednávaní v tejto veci, a preto mal žiadať o odročenie úkonu na Okresnom súde Rimavská Sobota.

K pojednávaniu konanému dňa 19.4.2016, na ktorom došlo k vyhláseniu uznesenia o prerušení konania na základe návrhu účastníkov, sťažovateľka uvádza, že sa tak stalo v dôsledku návrhu zo strany Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý je zachytený aj v zápisnici o tomto pojednávaní, pričom Okresný súd Vranov nad Topľou nemal žiadnu zákonnú povinnosť s poukazom na ust. § 5 O. s. p. poučovať o možnosti prerušenia konania, pretože sťažovateľka bola zastúpená právnou zástupkyňou a žalovaný je advokátom.

Okresný súd Vranov nad Topľou mal správne postupovať tak, že mal zistiť, v akej časti predmetu konania je zhoda oboch účastníkov a v tejto časti nevykonávať dokazovanie, ale najmä sa mal zamerať na tú časť predmetu konania, v ktorej nebola zhoda a v tejto časti aktívne konať a viesť pojednávanie, aby vec smerovala k meritórnemu rozhodnutiu pre prípad, že v spornej časti nedôjde k zhode, pretože vždy existuje možnosť, že k zhode

nedôjde a preto logicky súd musí postupovať tak, aby mal vytvorené podmienky pre autoritatívne rozhodnutie vo veci.

V poradí šieste pojednávanie sa uskutočnilo dňa 5.4.2017, pričom postup Okresného súdu Vranov nad Topľou na tomto pojednávaní nesmeroval k rozhodnutiu vo veci, pretože Okresný súd Vranov nad Topľou odročil toto pojednávanie až na deň 31.7.2017, teda o takmer 4 mesiace, obzvlášť s prihliadnutím na to, že okresný súd si musel byť vedomý toho, že predmetná vec nie je skončená ani po viac ako 5 a pol roku od začatia konania.

Ako už bolo vyššie uvedené, Okresný súd Vranov nad Topľou v predmetnej veci skutočne meritórne rozhodol na pojednávaní konanom dňa 22.5.2018, ako to Okresný súd Vranov nad Topľou výslovne deklaroval vo vyjadrení sp. zn. Spr/1018/2018 zo dňa 2.5.2018 a aj vyjadrení sudcu JUDr. M. Kopinu zo dňa 23.4.2018.

Uvedené je však podľa názoru sťažovateľky potrebné dať do tej súvislosti, že Okresný súd Vranov nad Topľou tak urobil až pod tlakom konania o tejto sťažnosti vedeného pred Ústavným súdom SR a možnými dôsledkami z toho vyplývajúcimi.

Okresný súd Vranov nad Topľou vo vyhlásenom rozsudku zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľke sumu viac ako 75 000 € na vyrovnanie podielu, čo bolo z pohľadu sťažovateľky významné a aj dôvodom, prečo iniciovala predmetné konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, aby si mohla zabezpečiť vlastné bývanie.

Sťažovateľka v dôsledku zbytočných prietahov spôsobených Okresným súdom Vranov nad Topľou je nútená po dobu takmer 7 rokov od rozvodu manželstva naďalej bývať v nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, spolu so žalovaným, ktorý robí všetko pre to, aby došlo k oddialeniu jeho povinnosti zaplatiť sťažovateľke značnú sumu na vyrovnanie podielu.

Sťažovateľka si uplatňuje a vyčísluje trovy konania (pozostávajúce zo 4 úkonov právnej služby, a to prevzatie a príprava zastupovania, sťažnosť zo dňa 21.4.2017, porada zo dňa 28.5.2018 a toto vyjadrenie zo dňa 29.5.2018) v celkovej výške 637,76 € a žiada ich poukázať na účet jeho právneho zástupcu.»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania

nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

5. Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu (ktorý si ústavný súd zapožičal) ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 421/2011:

Dňa 23. novembra 2011 bol okresnému súdu doručený návrh na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Navrhovateľkou bola sťažovateľka a odporcom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 C 421/2011 a pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Eve Bérešovej.

Dňa 9. januára 2012 bola sťažovateľke doručená výzva okresného súdu na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 23. januára 2012 sťažovateľka uhradila súdny poplatok.

Dňa 27. februára 2012 súd zaslal odporcovi sťažovateľkin návrh na vyjadrenie.

Dňa 29. marca 2012 okresný súd nariadil pojednávanie na 26. apríl 2012.

Dňa 19. apríla 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k návrhu na vyporiadanie BSM.

Dňa 24. apríla 2012 okresný súd mailom právnej zástupkyňi sťažovateľky oznámil, že odporca podaním z 19. apríla 2012 požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním a zároveň z dôvodu snahy o mimosúdne vyriešenie veci, a preto bude pojednávanie odročené.

Dňa 26. apríla 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol nariadený nový termín pojednávania na 29. jún 2012.

Dňa 23. mája 2012 okresný súd predvolal účastníkov konania na 29. jún 2012.

Dňa 1. júna 2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľky o odročenie pojednávania z dôvodu plánovanej dovolenky.

Dňa 5. júna 2012 okresný súd zaslal účastníkom konania upovedomenie o zrušení a odročení pojednávania a nariadil nový termín pojednávania na 17. august 2012.

Dňa 17. augusta 2012 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na neurčito, pričom bol ustanovený znalec na vypracovanie znaleckého posudku týkajúceho sa stanovenia trhovej hodnoty nehnuteľnosti.

Dňa 4. októbra 2012 bolo uznesením okresného súdu č. k. 5 C 421/2011-37 rozhodnuté o ustanovení znalca [REDACTED].

Dňa 12. februára 2013 bol spis pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Martinovi Kopinovi.

Dňa 5. marca 2013 bol [REDACTED] vypracovaný znalecký posudok č. 7/2013 a bol doručený okresnému súdu 7. marca 2013.

Dňa 10. júna 2013 bola sťažovateľke doručená výzva okresného súdu, aby sa vyjadrila k priloženému znaleckému posudku č. 7/2013 z 5. marca 2013.

Dňa 11. júla 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku.

Dňa 17. decembra 2013 bola odporcovi doručená výzva na vyjadrenie sa k vyjadreniu sťažovateľky k znaleckému posudku.

Dňa 12. februára 2014 bolo súdnemu znalcovi doručené vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku.

Dňa 25. februára 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie znalca [REDACTED] k pripomienkam právnej zástupkyne sťažovateľky k znaleckému posudku č. 7/2013.

Dňa 15. apríla 2014 bola účastníkom konania doručená výzva okresného súdu z 27. marca 2014, aby sa vyjadrili k priloženému vyjadreniu znalca [REDACTED] z 25. februára 2014.

Dňa 15. apríla 2014 bolo okresným súdom vydané uznesenie o priznaní znaleckej odmeny za vypracovanie znaleckého posudku č. 7/2013 [REDACTED].

Dňa 6. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené stanovisko právnej zástupkyne sťažovateľky, v ktorom navrhla vypracovať kontrolný znalecký posudok.

Dňa 30. mája 2014 odporca uhradil doplatok za znalecké dokazovanie.

Dňa 24. júla 2014 bol spis pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Silvii Šviderskej.

Dňa 30. júla 2014 bol spis opätovne pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Martinovi Kopinovi.

Dňa 12. mája 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o prejednanie prípadnej nečinnosti súdu vo veci sp. zn. 5 C 421/2011.

Dňa 18. júna 2015 okresný súd nariadil pojednávanie na 14. júl 2015.

Dňa 22. júna 2015 bolo okresnému súdu doručené späťvzatie žiadosti sťažovateľky o prejednanie prípadnej nečinnosti súdu vo veci sp. zn. 5 C 421/2011.

Dňa 14. júla 2015 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 29. september 2015.

Dňa 17. júla 2015 okresný súd vyzval Okresný dopravný inšpektorát vo Vranove nad Topľou (ďalej len „dopravný inšpektorát“) na predloženie histórie prevodov osobných motorových vozidiel.

Dňa 27. júla 2015 dopravný inšpektorát reagoval na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 30. júla 2015 bolo sťažovateľkou okresnému súdu doručené potvrdenie stavebnej sporiteľne, fotokópia technického preukazu a zoznam hnutelných vecí.

Dňa 23. septembra 2015 bolo odporcom okresnému súdu doručené vyjadrenie k návrhu na vyporiadanie BSM z 22. novembra 2011.

Dňa 29. septembra 2015 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 12. január 2016.

Dňa 29. decembra 2015 bola okresnému súdu doručená správa odporcu o nedosiahnutí mimosúdnej dohody medzi účastníkmi konania.

Dňa 7. januára 2016 bola okresnému súdu doručená správa právnej zástupkyne sťažovateľky o nedosiahnutí mimosúdnej dohody medzi účastníkmi konania.

Dňa 12. januára 2016 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 8. marec 2016.

Dňa 3. marca 2016 odporca požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 8. marec 2016 z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, ako aj z dôvodu možného uzavretia súdneho zmieru.

Dňa 8. marca 2016 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 19. apríl 2016.

Dňa 22. marca 2016 okresný súd predvolal účastníkov konania na pojednávanie nariadené na 19. apríl 2016.

Dňa 19. apríla 2016 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom boli účastníci konania poučení okresným súdom o možnosti prerušenia konania, pričom účastníci konania po tomto poučení navrhli prerušenie konania z dôvodu pokusu o zmier. Uznesením okresného súdu č. k. 5 C 421/2011-162 z 19. apríla 2016 bolo rozhodnuté tak, že súd podľa § 110 Občianskeho súdneho poriadku napadnuté konanie prerušil. Toho istého dňa sa účastníci konania vzdali práva na podanie riadneho opraveného prostriedku. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2016.

Dňa 7. júna 2016 bol spis pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Andrei Zolotovej.

Dňa 18. novembra 2016 sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne podala návrh na pokračovanie v konaní, pretože nedošlo k dohode o zmieri medzi účastníkmi konania.

Dňa 20. januára 2017 okresný súd predvolal účastníkov konania na pojednávanie nariadené na 5. apríl 2017.

Dňa 6. marca 2017 bolo okresnému súdu sťažovateľkou doručené oznámenie o nesúhlase s predajom motorového vozidla patriaceho do BSM.

Dňa 5. apríla 2017 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 31. júl 2017. Na pojednávaní bola oznámená zmena právneho zastúpenia na strane sťažovateľky a bolo doložené splnomocnenie Mgr. Petra Troščáka.

Dňa 1. júna 2017 bol spis opätovne pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Martinovi Kopinovi.

Dňa 31. júla 2017 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 26. september 2017.

Dňa 15. augusta 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľky.

Dňa 23. augusta 2017 bolo okresnému súdu doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľky, v ktorom požiadal okresný súd o predĺženie lehoty na vyjadrenie z dôvodu nedoručenia zápisnice z pojednávania z 31. júla 2017 a z dôvodu čerpania dovolenky právneho zástupcu sťažovateľky.

Dňa 21. septembra 2017 okresný súd vyzval odporcu na vyjadrenie sa k podaniu právneho zástupcu sťažovateľky z 15. augusta 2017. Toho istého dňa okresný súd oznámil účastníkom konania, že pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť 26. septembra 2017, sa odročuje na 24. október 2017 z osobných dôvodov na strane sudcu.

Dňa 24. októbra 2017 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 16. január 2018.

Dňa 16. januára 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 20. marec 2018. Okresný súd uznesením uložil sťažovateľke aj odporcovi zosumarizovať svoje vyjadrenia, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy, vzájomne si tieto návrhy doručiť a navrhnúť spôsob vyporiadania BSM.

Dňa 1. februára 2018 právny zástupca sťažovateľky doručil okresnému súdu vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného z 5. decembra 2017.

Dňa 26. februára 2018 okresný súd vyzval Prvú stavebnú sporiteľňu, a. s., na vyjadrenie sa k účtu stavebného sporenia.

Dňa 14. marca 2018 doručila Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., okresnému súdu poskytnutie informácie k výzve na vyjadrenie sa k účtu stavebného sporenia.

Dňa 16. marca 2018 doručil odporca okresnému súdu žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu jeho práceneschopnosti.

Dňa 19. marca 2018 okresný súd oznámil právnenému zástupcovi sťažovateľky, že mu bolo doručené ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní 20. marca 2018 spolu so žiadosťou o odročenie, ktoré súd hodnotí ako relevantné, a preto 20. marca 2018 dôjde k odročeniu pojednávania na iný termín. Zároveň okresný súd doručil právnenému zástupcovi sťažovateľky kópiu správy Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., na vyjadrenie.

Dňa 20. marca 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 22. máj 2018.

Dňa 17. mája 2018 bola okresnému súdu doručená žiadosť odporcu o odročenie pojednávania z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti.

Dňa 21. mája 2018 okresný súd oznámil odporcovi, že jeho žiadosti zo 17. mája 2018 o odročenie pojednávania z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti nevyhovuje a 22. mája 2018 sa uskutoční pojednávanie v nariadenom termíne.

Dňa 22. mája 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 421/2011-266 vysporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (sťažovateľky a odporcu).

III.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o vypořádanie BSM vedenom pod sp. zn. 5 C 421/2011 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd vo vzťahu k napadnutému konaniu uvádza, že vzhľadom na nutnosť znaleckého dokazovania možno posudzovanú záležitosť považovať po vecnej stránke za zložitejšiu. Samotnú vecnú zložitosť, na ktorú poukázala vo svojom vyjadrení aj predsedníčka okresného súdu, však v okolnostiach danej veci nemožno dávať do súvislosti s neobyčajne zdĺhavým priebehom napadnutého konania.

Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevyomykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

10.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil takú výraznú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom. Pre neúčast' sťažovateľky, resp. jej právneho zástupcu na pojednávaniach, síce v dvoch prípadoch museli byť pojednávania odročené (1. júna 2012 a 23. augusta 2017), avšak v kontexte celkovo dlhého napadnutého

konania je toto nesúčinnostné konanie sťažovateľky menej významné. Pokiaľ sťažovateľka opakovane podala procesné návrhy na prerušenie konania (aby sa pokúsila o mimosúdnu dohodu alebo o súdny zmier), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi (napr. podľa aktuálne platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Využitím svojich práv na podanie procesných návrhov teda sťažovateľka neprispela svojím správaním k zbytočným prietahom v konaní, avšak musela si byť vedomá toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu rozhodnutia v jej veci.

10.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že 6,5 rokov celkové trvanie (od 23. novembra 2011 do 22. mája 2018) napadnutého konania bez právoplatného rozhodnutia je už samo osebe neprimerané, aj keď bolo konanie na pol roka prerušené (od 18. mája 2016 do 18. novembra 2016), čo nemožno pričítať na vrub okresnému súdu. Podľa konštantnej judikatúry totiž ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie prekážky jeho postupu aj na základe právoplatného rozhodnutia, tak ako to je v prípade predmetného prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (m. m. I. ÚS 78/02, II. ÚS 704/2015).

Okresný súd bol však v napadnutom konaní aj bez akýchkoľvek dôvodov nečinný v období od 6. mája 2014 do 18. júna 2015 (trinásť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas viac ako jedného roka okresný súd bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nevykonával vo veci žiadne úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, pretože k uvedenej nečinnosti došlo predovšetkým v dôsledku nečinnosti okresného súdu. Na „objektívne okolnosti“, teda na skutočnosť, že „*tunajší súd je dlhodobo poddimenzovaný*“, na ktorú

v danej veci poukázala predsedníčka súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnúť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

11. Pretože vo veci bol 22. mája 2018 vyhlásený rozsudok, ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľky podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, a v tomto návrhu sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

12. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka považuje za primerané, aby jej bolo v tejto veci *„priznané finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 €, pretože usporiadanie majetkových pomerov po zániku*

bezpodielového spoluvlastníctva manželov je pre ňu významné z hľadiska organizácie vlastných záležitostí do budúcnosti (bývanie a iné), pričom tento stav neistoty pretrvávajúci viac ako 5 a pol roka jej spôsobuje čoraz intenzívnejší stav beznádeje a nespravodlivosti“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané vo výške 1 500 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), ako aj na to, že v danej veci bola už okresným súdom nastolená právna istota.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

13. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti z 21. apríla 2017 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 29. mája 2018). Za dva úkony vykonané v roku 2017 patrí odmena v sume dvakrát po 147,33 € a režijný paušál dvakrát po 8,84 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2018 patrí odmena v sume 153,50 € a režijný paušál 9,21 (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia pre sťažovateľku predstavujú celkove 475,05 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

14. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018